

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

12 maart 2026

WETSVOORSTEL

**tot wijziging
van het Burgerlijk Wetboek tot harmonisering
van de echtscheidingspraktijk
tussen de gerechtelijke arrondissementen**

(ingediend door mevrouw Alexia Bertrand en
de heer Steven Coenegrachts)

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

12 mars 2026

PROPOSITION DE LOI

**modifiant
le Code civil en vue d'harmoniser
la pratique en matière de divorce
entre les arrondissements judiciaires**

(déposée par Mme Alexia Bertrand et
M. Steven Coenegrachts)

SAMENVATTING

In het kader van een echtscheiding kiezen ex-partners er regelmatig voor om een onroerend goed voorlopig in vrijwillige onverdeeldheid te behouden.

In de praktijk stelt men vast dat in bepaalde gerechtelijke arrondissementen familierechtbanken systematisch eisen dat een overeenkomst tot behoud van de onverdeeldheid wordt vastgelegd in een authentieke akte, zelfs wanneer er geen enkele overdracht van zakelijke rechten plaatsvindt. Dit wijkt af van de wettelijke bepalingen en van de gangbare rechtspraak in andere arrondissementen.

Dit wetsvoorstel heeft tot doel in het Burgerlijk Wetboek te verduidelijken dat een overeenkomst tot vrijwillige onverdeeldheid, zonder overdracht van onverdeelde rechten, geldig kan worden gesloten bij onderhandse akte, ook in het kader van een echtscheiding.

RÉSUMÉ

Il arrive régulièrement, en cas de divorce, que les ex-partenaires choisissent de maintenir provisoirement un bien immobilier en indivision volontaire.

En pratique, il est constaté que, dans certains arrondissements judiciaires, les tribunaux de la famille exigent systématiquement que la convention de maintien de l'indivision soit établie par acte authentique, même en l'absence de transfert de droits réels. Cette pratique déroge aux dispositions légales et à la jurisprudence habituelle d'autres arrondissements.

Cette proposition de loi vise dès lors à préciser, dans le Code civil, que la convention d'indivision volontaire, sans transfert de droits indivis, peut être valablement établie par acte sous seing privé, y compris dans le cadre d'un divorce.

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
PS	: Parti Socialiste
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	: Les Engagés
Vooruit	: Vooruit
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Anders.	: Anders.
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
ONAFH/INDÉP	: Onafhankelijk-Indépendant

Afkorting bij de nummering van de publicaties:		Abréviations dans la numérotation des publications:	
DOC 56 0000/000	Parlementair document van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 56 0000/000	Document de la 56 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toezpraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In het kader van een echtscheiding kiezen ex-partners er regelmatig voor om een onroerend goed voorlopig in vrijwillige onverdeeldheid te behouden. Dat kan om uiteenlopende en vaak verstandige redenen zijn: omdat het geen geschikt moment is om te verkopen, omdat één van beide partners in de gezinswoning blijft wonen zonder de andere onmiddellijk te kunnen uitkopen of omwille van de stabiliteit van de kinderen.

Het Burgerlijk Wetboek laat deze mogelijkheid uitdrukkelijk toe. Een overeenkomst tot vrijwillige onverdeeldheid vereist geen authentieke akte zolang er geen overdracht of afstand van onverdeelde rechten plaatsvindt. Het gaat dan om een loutere regeling van het beheer en het gebruik van een goed dat reeds in onverdeeldheid toebehoort aan de partijen.

Toch stelt men vast dat in bepaalde gerechtelijke arrondissementen, en in het bijzonder in Brussel, sommige familierechtbanken systematisch eisen dat een overeenkomst tot behoud van de onverdeeldheid wordt vastgelegd in een authentieke akte, zelfs wanneer er geen enkele overdracht van zakelijke rechten plaatsvindt. Deze praktijk wijkt af van de wettelijke bepalingen en van de gangbare rechtspraak in andere arrondissementen.

Deze *contra legem*-benadering heeft belangrijke gevolgen: zij leidt tot bijkomende kosten voor de partijen, vertraagt de echtscheidingsprocedure en legt extra administratieve lasten op, vaak in situaties waarin de partijen net in overleg en met wederzijds akkoord handelen. Het is niet wenselijk dat loutere praktijkverschillen tussen rechtbanken tot rechtsonzekerheid en ongelijke behandeling van burgers leiden, zeker niet in gevoelige familiale dossiers. Waar de wet geen vormvereiste oplegt, mag de praktijk die vereiste niet alsnog invoeren.

Uit de praktijk blijkt dat sommige rechtscollèges een authentieke akte vereisen waar het Burgerlijk Wetboek die niet oplegt, terwijl andere rechtscollèges strikt de door de wet voorziene vormvrijheid toepassen. Deze uiteenlopende praktijken creëren rechtsonzekerheid en rechtvaardigen een wetgevende verduidelijking.

Deze wetswijziging heeft dan ook tot doel het Burgerlijk Wetboek te verduidelijken, zodat ondubbelzinnig vaststaat dat een overeenkomst tot vrijwillige onverdeeldheid, zonder overdracht van onverdeelde rechten, geldig kan

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Il arrive régulièrement, en cas de divorce, que les ex-partenaires choisissent de maintenir provisoirement un bien immobilier en indivision volontaire pour différentes raisons souvent judicieuses, que ce soit parce que le moment n'est pas opportun pour vendre, parce que l'un des partenaires continue d'occuper le logement familial sans pouvoir racheter immédiatement la part de l'autre partenaire, ou encore pour préserver la stabilité au profit des enfants.

Le Code civil le permet explicitement. La convention d'indivision volontaire ne doit pas nécessairement être établie par acte authentique en l'absence de transfert ou de cession de droits indivis. Il s'agit alors d'une convention réglant simplement la gestion et l'usage d'un bien qui appartient déjà aux deux parties en indivision.

On constate pourtant, dans certains arrondissements judiciaires, en particulier à Bruxelles, que certains tribunaux de la famille exigent systématiquement que la convention de maintien en indivision soit établie par acte authentique, même en l'absence de transfert de droits réels. Or, cette pratique déroge aux dispositions légales et à la jurisprudence habituelle d'autres arrondissements.

Cette exigence *contra legem* a de lourdes conséquences: elle engendre des coûts supplémentaires pour les parties, ralentit la procédure de divorce et impose des charges administratives additionnelles, souvent à un moment où les ex-partenaires agissent justement en concertation et d'un commun accord. Il n'est pas souhaitable que de simples différences de pratique entre tribunaux soient à l'origine d'une insécurité juridique et d'une inégalité de traitement entre les citoyens, en particulier dans des dossiers familiaux délicats. Lorsque la loi n'impose aucune formalité, la pratique ne peut pas en instaurer une indirectement.

Il apparaît néanmoins, en pratique, que certaines juridictions exigent un acte authentique alors que le Code civil ne l'impose pas, tandis que d'autres juridictions appliquent strictement la liberté de forme prévue par la loi. Ces différences de pratiques causant une insécurité juridique, il se justifie de préciser la loi.

La modification législative que nous proposons vise dès lors à apporter une précision dans le Code civil afin qu'il soit incontestablement établi que la convention d'indivision volontaire, sans transfert de droits indivis,

worden gesloten bij onderhandse akte, ook in het kader van een echtscheiding. Zij beoogt aldus rechtszekerheid te bieden en een uniforme toepassing van de wet in alle gerechtelijke arrondissementen te waarborgen.

Alexia Bertrand (Anders.)
Steven Coenegrachts (Anders.)

peut être valablement établie par acte sous seing privé, y compris dans le cadre d'un divorce. Elle vise à ainsi assurer la sécurité juridique et à garantir une application uniforme de la loi dans tous les arrondissements judiciaires.

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 3.76 van het Burgerlijk Wetboek wordt aangevuld met lid, luidende:

“Een overeenkomst tot behoud of regeling van een vrijwillige onverdeeldheid, waarbij geen overdracht, afstand of wijziging van zakelijke rechten plaatsvindt, kan geldig worden gesloten bij onderhandse akte. Deze overeenkomst vereist geen authentieke akte, ook niet wanneer zij wordt gesloten in het kader van een echtscheidingsprocedure.”

29 januari 2026

Alexia Bertrand (Anders.)
Steven Coenegrachts (Anders.)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

L'article 3.76 du Code civil est complété par un alinéa rédigé comme suit:

“Toute convention visant à maintenir ou à régler une indivision volontaire peut être valablement établie par acte sous seing privé en l'absence de transfert, de cession ou de modification de droits réels. Pareille convention ne requiert pas l'établissement d'un acte authentique, même lorsqu'elle est établie dans le cadre d'une procédure de divorce.”

29 janvier 2026